

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11CoP/113/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1120216859
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Fedor Benka
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:1120216859.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Fedora Benku a sudkýň JUDr. Silvie Hýbelovej a Mgr. Kataríny Arnouldovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: A. B., nar. XX.XX.XXXX a C. B., nar. XX.XX.XXXX, obe bytom u matky, obe zastúpené procesným opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7/A, Bratislava, deti rodičov: matka – D. E. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. H. XX/X, I., Maďarsko, zastúpená splnomocnencom: DOBIAŠOVÁ | law firm, s. r. o., so sídlom Šoltésovej 18, Bratislava, a otec – J. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. X, L., zastúpený splnomocnencom: JUDr. Jozef Dobrovič, LL.M., advokát, so sídlom Záhradnícka 27, Bratislava, o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, o odvolaní rodičov proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I z 5. septembra 2022 č. k. 2P/79/2020-1694 v spojení s opravným uznesením z 5. septembra 2022 č. k. 2P/79/2020-1705, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch III., IV., V., VI. a VII. p o t v r d z u j e .

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvej inštancie výrokom I. zveril mal. A. a mal. C. do osobnej starostlivosti, výrokom II. určil, že obaja rodičia budú zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok, výrokom III. upravil styk otca s maloletými deťmi, výrokom IV. otcovi uložil prispievať na výživu maloletej A. mesačne sumou vo výške 300 eur od 26.11.2020 tak, že už zročné výživné za obdobie od 26.11.2020 do konca mesiaca september 2022 vo výške 3.870 eur je povinný poukázať matke maloletých do dvoch mesiacov od doručenia rozsudku a výživné za ďalšie nasledujúce obdobie počnúc mesiacom október 2022 je povinný poukazovať matke maloletých vždy do 15. dňa mesiaca, ktorý predchádza mesiacu, na ktorý sa výživné poskytuje. Výrokom V. otcovi uložil od 26.11.2020 prispievať na výživu maloletej C. mesačne sumou vo výške 230 eur tak, že už zročné výživné za obdobie od 26.11.2020 do konca mesiaca september 2022 vo výške 2.498,33 eur je povinný poukázať matke maloletých do dvoch mesiacov od doručenia rozsudku a výživné za ďalšie nasledujúce obdobie počnúc mesiacom október 2022 je povinný poukazovať matke maloletých vždy do 15. dňa mesiaca, ktorý predchádza mesiacu, na ktorý sa výživné poskytuje. Výrokom VI. návrhy otca a matky vo zvyšku zamietol. O nároku na náhradu trov konania rozhodol výrokom VII. tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil použitím ust. § 24, § 25 ods. 2, § 36 ods. 1, § 62 ods. 1, 2 a 5, § 63 ods. 3, § 65 ods. 1, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1 a § 77 ods. 1 Zákona o rodine, ako aj § 44 CMP, keď dospel k záveru, že medzi rodičmi nedošlo k dohode o spôsobe starostlivosti maloleté deti. Z dokazovania vyplynulo, že osobnú starostlivosť o maloleté deti po prerušení spoluzitia účastníkov konania zabezpečuje v prevažnej miere matka, s ktorou deti žijú. Z výsluchu maloletých nevyplýnul

záujem o zmenu tohto spôsobu starostlivosti. Matka sa domáhala zverenia maloletých do striedavej osobnej starostlivosti, resp. alternatívne do jej osobnej starostlivosti, čo navrhoval otec. Súd návrh matky na nariadenie striedavej osobnej starostlivosti v nadväznosti na vykonané dokazovanie nepovažoval za dôvodné, keď otec odmietol vykonávať striedavú osobnú starostlivosť z dôvodu svojho zamestnania. Z hľadiska podmienok podľa § 24 ods. 1 a 2 Zákona o rodine súd síce nezistil, že by niektorý z rodičov nebol spôsobilý deti vychovávať, no vzhľadom na konkrétne okolnosti veci dospel k záveru, že striedavá osobná starostlivosť nie je v záujme maloletých a potreby maloletých budú zaistené lepšie v osobnej starostlivosti matky. Súčasne v otázke, kto z rodičov bude zastupovať a spravovať majetok maloletých, súd vychádzal z posledného návrhu matky, aby uvedené zabezpečovali obaja rodičia. Medzi účastníkmi nedošlo ani k dohode o úprave styku s maloletými, a preto súd rozhodoval podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine aj o tejto otázke. Otec navrhol styk neupraviť s tým, že sa na realizácii styku vie dohodnúť. Matka navrhovala, aby bol styk upravený tak, že otec bude oprávnený stýkať sa s maloletými každý nepárny týždeň v kalendárnom roku od piatka 15.00 hod. do nedele 18.00 hod. Súd tomuto návrhu vyhovel, pretože ho považoval za veľmi minimalistický variant styku maloletých s otcom, ktorý na jednej strane rešpektuje možnosti otca z hľadiska práce, no na druhej strane, a to je podstatnejšie, aspoň v minimálnom rozsahu zohľadňuje právo maloletých na zachovanie citových väzieb medzi nimi a otcom, a tiež na rodičovskú výchovu a starostlivosť aj zo strany otca. Nie je totiž len otcovým právom sa na výchove svojich všetkých detí podieľať, ale je to aj jeho rodičovská povinnosť a zodpovednosť. Oproti pôvodnému návrhu matky súd zohľadnil skorší začiatok styku už od 15.00 hod., kedy budú deti prevzaté v školskom zariadení, resp. v prípade, že v škole nebudú, tak v bydlisku matky, čo umožní otcovi realizovať styk už v rámci piatkového popoludnia, ktorý umožňuje rozmanité trávenie voľného času. Súd nemohol akceptovať návrh otca, aby styk upravený nebol, lebo takto to žiadal otec, pričom ale § 25 ods. 2 veta za bodkočiarkou Zákona o rodine pre neupravenie styku predpokladá žiadosť oboch rodičov. Takúto spoločnú žiadosť rodičia však neformulovali. Súčasne súd určil, že v rámci styku počas prázdnin a voľných dní bude otec oprávnený stýkať sa s maloletými počas letných prázdnin dvakrát po dva týždne každý rok, a styk počas ostatných prázdnin a voľných dní bude rozdelený podľa párneho alebo nepárneho roka, pričom súd pri určení tohto rozsahu vychádzal z návrhu matky. Pri úprave vyživovacej povinnosti otca súd vychádzal z odôvodnených potrieb maloletých, ako aj zo schopností, možností a majetkových pomerov otca. Súd sa zaoberal odôvodnenosťou potrieb maloletých detí s prihliadnutím na matkou prezentované výdavky detí, keď v prípade maloletej A. považoval za odôvodnené potreby v sume 701,16 eur mesačne a v prípade maloletej C. v sume 540,21 eur mesačne. Celkové príjmové možnosti matky po jej doterajších pracovných skúsenostiach na pozícii obchodného zástupcu súd ustálil po zaokrúhlení na sumu 1.200 eur mesačne netto a celkové výdavky matky súd ustálil na sumu 747,86 eur. Súd pre posúdenie veci ďalej hodnotil schopnosti, možnosti a majetkové pomery otca. Z dokazovania nevyplývali žiadne skutočnosti odôvodňujúce zníženie pracovnej schopnosti otca. Bolo preukázané, že otec v čase začatia konania dosiahol na dvanásť mesiacov čistú mzdu 1.911,25 eur. Bolo preukázané, že táto mu počas konania stále klesala, až sa dostala na súčasnú hodnotu 1.291,31 eur mesačne. Otec zníženie mzdy odôvodňoval požiadavkou zamestnávateľa na úpravu podmienok výkonu jeho práce, resp. že išlo o situáciu s COVID, ale na tieto výhrady súd neprihliadol, pretože v čase začatia konania už prvé vlny pandémie pominuli a zamestnávateľ otca z hľadiska svojho predmetu činnosti nebol pandemiou ovplyvnený. Ešte menej, podľa názoru súdu, bol ovplyvnený výkon funkcie generálneho riaditeľa, pre ktorého vykonáva otec činnosť osobného vodiča. Vzhľadom na to, že bolo preukázané, že otec dosahoval aj vyššie mzdové úrovne ako je 1.911 eur (ide len o priemer), súd bol toho názoru, že je v schopnostiach a možnostiach otca dosiahnuť takúto mzdu aj v súčasnosti. Súdu sa javí zvláštne, že otec aj napriek zásadnému poklesu mzdy na túto situáciu nijako nereflektoval a nepokúsil sa o zmenu práce alebo aspoň o zmenu miesta výkonu práce. Za týchto okolností takéto zotrúvanie na takomto ohodnotí a v danej práci musí ísť z hľadiska plnenia vyživovacej povinnosti na vrub otcovi ako povinnému. Maloleté deti nemôžu byť sankcionované za to, že otec sa nielenže uspokojil so zásadným poklesom mzdy, ale s tým ani nechce nič robiť. Celkové príjmové možnosti otca teda súd ustálil po zaokrúhlení na sumu 1.900 eur mesačne netto. Súd ustálil opodstatnené výdavky otca na sumu 483,33 eur mesačne, keď za nie opodstatnený považoval náklad na hypotekárny úver, pretože z hypotekárneho úveru nemajú maloleté deti žiaden profit. Za opodstatnené preto súd nepovažoval ani náklady na úver, ktorým boli tri úvery refinancované a vyplatené. Ak by mal súd zohľadniť, že hypotéka, ktorú vďaka zúženiu BSM prevzal na seba dobrovoľne celý otec (preto by mal aj znášať dôsledky tohto rozhodnutia, a nemalo by to ísť na vrub maloletých), má slúžiť na zabezpečenie bývania maloletých, potom tento argument neobstojí. Jednak je to pre rozsah, ktorý reálne maloleté s otcom majú podľa nastaveného styku tráviť (cca 20% vrátane prázdnin a voľných dní), a jednak preto, že kúpna cena predmetného bytu bola podľa kúpnej zmluvy (len) 27.000 eur, pričom úvery, ktoré otec spláca, sú v násobne vyššej

sume. Vzhľadom na uvedené sa javilo súdu ako dôvodné upraviť podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine vyživovaciu povinnosť otca voči maloletej A. v sume 300 eur, čo predstavuje cca 15% čistého príjmu otca, resp. voči mal. C. v sume 230 eur, čo predstavuje 12,1% čistého príjmu otca. Takto určená suma podľa súdu dostatočne kopíruje životnú úroveň otca, na ktorej majú právo obe maloleté sa podieľať. Súd musel zohľadniť, že otec sa odmieta podieľať na starostlivosti o maloleté vo väčšej miere, než sú prakticky dva dni raz za dva týždne. Na druhej strane súčasne odmietol prispievať na výživu podľa požiadaviek matky. Súčasne bolo potrebné zohľadniť, aké sú odôvodnené výdavky maloletých, ktoré súd konštatoval vyššie. Určené výživné predstavuje aj po započítaní toho, čo otec plnil v minulosti maloletým nepeňažne 63,05 eur mesačne, len menšiu časť z odôvodnených výdavkov, ktoré matke s maloletými vznikajú. Napriek tomu otec nekriticky zotrval na názore, že je dôvodné prispievať na ich výživu len v nevyhnutnej miere. Paradoxné pritom je, že určené výživné je dokonca nižšie, než je súbor výdavkov, ktoré sám otec považoval za odôvodnené (podľa č. I. 77 spisu za odôvodnené považoval 322,87 eur v prípade mal. A. a 282,04 eur mesačne v prípade mal. C.). Súd tu poznamenal v kontexte toho, že otec musí za daných okolností akceptovať, že pokiaľ sa nechce podieľať viac na osobnej starostlivosti o maloleté, musí byť táto starostlivosť kompenzovaná aspoň plnením vyživovacej povinnosti. Ale k tomu sa otec nehlásil. Po odpočítaní určeného výživného (spolu 530 eur) a odôvodnených výdavkov otca (483,33 eur) od potenciálne dosiahnuteľného čistého príjmu otca (1.900 eur) zostane otcovi dostatok prostriedkov (886,67 eur) pre plnenie tretej vyživovacej povinnosti voči mal. C., resp. na ostatné výdavky, ktoré otec má. Súd preto zaviazal vo výroku IV. a V. k mesačnému výživnému 300 eur na mal. A. a 230 eur na mal. C., a to od doručenia návrhu súdu (čiže od 26. novembra 2020), a to v zmysle § 76 ods. 1 a § 77 ods. 1 Zákona o rodine. Vo zvyšku súd návrh matky považoval za nedôvodný, preto ho zamietol. Vzhľadom na to, že súd rozhodoval aj o výživnom za obdobie pred vyhlásením rozsudku za obdobie od podania návrhu, bolo zistené, že otec odo dňa priznania výživného až do rozhodnutia súdu na výživu mal. A. prispel celkovo sumou 2.870 eur a na výživu mal. C. prispel celkovo sumou 2.600 eur. Preto súd otcovi určil vo výroku IV. doplatiť aj sumu už zročného výživného pre mal. A., a to za obdobie od podania návrhu do konca septembra 2022, ktorá predstavuje 3.870 eur (pomerná časť výživného za mesiac november 2020 $5/30 \times 300$ eur = 50 eur a výživné za mesiace december 2020 až september 2022 vo výške 300 eur/mesiac, čo je spolu 6.650 eur, čo po odpočítaní už zaplateného výživného 2.870 eur zodpovedá sume zročného výživného 3.870 eur. Preto súd otcovi určil vo výroku V. doplatiť aj sumu už zročného výživného pre mal. C. a to za obdobie od podania návrhu do konca septembra 2022, ktorá predstavuje 2.498,33 eur (pomerná časť výživného za mesiac november 2020 $5/30 \times 230$ eur = 38,33 eur a výživné za mesiace december 2020 až september 2022 vo výške 230 eur /mesiac, čo je spolu 5.098,33 eur, čo po odpočítaní už zaplateného výživného 2.600 eur zodpovedá sume zročného výživného 2.498,33 eur). Súd priznal nárok na výživné pre obe maloleté od podania návrhu v zmysle § 77 ods. 1 druhá veta Zákona o rodine. Pri vyjadrení vykonateľnosti súd vychádzal z § 44 CMP, že rozsudky o výživnom sú predbežne vykonateľné, a preto zaviazal povinného na zaplatenie už zročného výživného v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozsudku a s ohľadom na výšku zameškaného výživného a potreby skorej kompenzácie doterajšieho „výpadku“ výživného, ktoré bolo spôsobené plnením výživného v nižšej výške, než bolo súdom určené. Zo strany otca nebol návrh na povolenie splácania zročného výživného v splátkach prezentovaný, ale podľa súdu na to povolenie plnenia zročného výživného v splátkach nie sú dané dôvody. Súd vychádza z toho, že pokiaľ bolo v možnostiach otca zabezpečiť si úver alebo pôžičku na rekonštrukciu bytu a nákup kuchyne (na č. I. 76 spisu otec uvádza celkovo tri úvery, z toho dva na rekonštrukciu bytu a kuchyňu spolu obe splátky 287,81 eur), bude isto v možnostiach otca zabezpečiť si v lehote dvoch mesiacov od doručenia tohto rozsudku rovnaký druh financovania pre výživné, ktoré má zásadnú prednosť pred inými druhmi výdavkov otca, vrátane výdavkov na kuchyňu alebo rekonštrukciu bytu. Súd zamietol návrh aj v tej časti, ktorá sa týkala návrhu matky podľa § 63 ods. 3 Zákona o rodine, aby bolo otcovi uložené tvoriť úspory na účet zriadený matkou a to 50 eur mesačne na mal. A. a 30 eur mesačne na mal. C.. Súd nemal za preukázané splnenie predpokladu, že by uvedené v kontexte aktuálnych majetkových pomerov otca a spoločenských pomerov bolo možné považovať za opodstatnený výdavok. Súd sa rozhodol viac akcentovať na spotrebný charakter výživného, ktoré primárne slúži na uspokojovanie aktuálnych potrieb maloletých a z tohto pohľadu sa súdu javilo ako nedôvodné tvoriť úspory maloletým, navyše v čase, kedy prebieha výrazná inflácia a takto tvorené úspory by mohli byť zásadne infláciou postihnuté. Súčasne nebolo preukázané, že by takéto úspory boli v navrhovanej výške nevyhnutne potrebné alebo boli v záujme maloletých. V skratke, súd bol za to, aby peniaze na svoje potreby mali radšej maloleté takpovediac „tu a teraz“, nie niekedy v budúcnosti, kedy už zrejme pre infláciu ani nebudú mať očakávanú hodnotu. Súd o náhrade trov konania rozhodol vo výroku VII. podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, pretože zákon neustanovuje inak. O nároku na náhradu trov konania rozhodoval súd podľa § 57 CMP na návrh

matky, ktorá požadovala rozhodnúť tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Súd teda rozhodol v súlade s týmto návrhom, ktorý korešpondoval s § 52 CMP. Podľa § 58 CMP rozhodol o trovách konania v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

3. Proti výrokom IV., V. a VI. rozsudku súdu prvej inštancie podala v zákonnej lehote odvolanie matka maloletých, ktorá navrhla rozsudok v napadnutých častiach zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, alternatívne rozsudok v napadnutých častiach zmeniť a jej návrhu v celom rozsahu vyhovieť. Odvolanie odôvodnila tým, že prvoinštančný súd v konaní nezistil rozhodujúce skutočnosti a nebol ustálený skutkový stav, nakoľko súd sa nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre jeho rozhodnutie. Namietla, že súd ustálil po hodnotení schopností, možností a majetkových pomerov otca jeho čistý príjem po zaokrúhlení na sumu 1900 eur mesačne v čistom, pričom vychádzal z potvrdení o príjme pred uzatvorením dodatku otcom o údajnej zmene jeho pracovného zaradenia a údajnej zmene miesta výkonu práce z L. do L. L.. Uviedla, že otec je vlastníkom nehnuteľností v k. ú. M. E. I. A. vo všeobecnej hodnote 6.590 eur, motorového vozidla zn. Land Rover, ktorého hodnota je v súčasnosti cca 21.000 eur a bytu na K. H. G. L., ktorého hodnota je cca 350.000 eur, ktorá je niekoľkonásobne vyššia ako hodnota jej bytu v I.. Podľa výpisov z účtov otca v A. a N. L., E., ktoré súdu predložili, z prehľadu vkladov a výdavkov vyplýva, že otec mal aj iné príjmy ako príjmy z jeho pracovného pomeru. Celkové príjmy otca za obdobie od 12/2020 do 3/2022 boli na jeho oboch účtoch vo výške 53.784 eur (čo je čistý príjem 3.361,50 eur mesačne). Celkové príjmy manželky otca za obdobie od 12/2020 do 3/2022 boli na účte v A. a v N. L. v zmysle predložených výpisov vo výške cca 82.000 eur a priemerný mesačný čistý príjem je 5.125 eur. Podľa jej názoru z potvrdenia o príjme otca je zrejmé, že tam bola uvedená len mzda, neboli však uvedené diéty, príplatok za pohotovosť, a iné bonusy, ktoré otcovi boli evidentne vyplácané, resp. mal na ne nárok. Deti majú právo podieľať sa na vysokej životnej úrovni otca, ktorá podľa jej názoru je oveľa vyššia, ako len prvoinštančným súdom ustálená suma 1.900 eur mesačne. Poukázala na to, že zostatok na účte manželky otca bol ku dňu 15.05.2021 vo výške 30.000 eur, pričom otec si nasledujúci mesiac zvýšil svoj hypotekárny úver o ďalších 11.221 eur údajne z dôvodu, že si zariaďoval byt. Potom však matka nerozumie správaniu otca, prečo si otec zvýšil svoju hypotéku, ak jeho manželka mala na účte v tom čase sumu viac ako 30.000 eur. Ak má otec s jeho manželkou tak vysokú úsporu finančných prostriedkov, bola toho názoru, že aj maloleté deti majú právo podieľať sa na takej životnej úrovni otca, a to vo výške matkou navrhovaného výživného, ako aj navrhovanou úsporou pre maloleté deti. Ona doložila súdu úplné potvrdenie o jej príjme, z ktorého vyplýva, že jej priemerný čistý mesačný príjem je 993,20 eur. Z uvedeného príjmu a peňazí, ktoré si požičiava, hradí iba výdavky a potreby pre maloleté deti, zatiaľ čo financie vynakladá na svoje zvýšené výdavky a úvery, ktoré si zvyšuje, ako aj jeho aktuálnu rodinu. Príjem matky je nižší ako polovica ustáleného príjmu otca, avšak s ohľadom na nevyhnutné a základné potreby maloletých detí, ktoré sú vyššie, ako ich ustálil prvoinštančný súd. Namietla, že súd nepriznal výživné ani vo výške 50% odôvodnených potrieb maloletých. Na základe rozhodnutia súdu otcovi maloletých zostane dostatok prostriedkov pre plnenie všetkých troch vyživovacích povinností, naopak ona s čistým príjmom 993,20 eur a s výživným od otca spolu vo výške 530 eur nedokáže pokryť ani odôvodnené výdavky, ktoré súd vyčíslil. Poukázala na bod 63. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, podľa ktorého otec musí za daných okolností akceptovať, že pokiaľ sa nechce podieľať viac na osobnej starostlivosti o maloleté, musí byť táto starostlivosť kompenzovaná aspoň plnením vyživovacej povinnosti. S prihliadnutím na vysokú životnú úroveň a finančné možnosti otca maloletých, matka navrhla vytvárať na účet maloletej A. úspory vo výške 50 eur a vo výške 30 eur mesačne pre maloletú C..

4. Proti výrokom III., IV. a V. rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie otec maloletých, ktorý navrhol rozsudok v napadnutých výrokoch zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Súčasne žiadal odvolací súd, aby odložil predbežnú vykonateľnosť výrokov IV. a V. rozsudku týkajúcich sa zročnéno výživného. Odvolanie odôvodnil tým, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Uviedol, že v žiadnom prípade nie je schopný dodržať daný čas na vyzdvihnutie detí zo školy o 15.00 hod. alebo pred prázdninami v mieste bydliska matky o 16.00 hod. Pri takto upravenom styku s deťmi možno očakávať napätie medzi rodičmi a ešte viac sa zhorší komunikácia medzi nimi. Celý výrok III. rozsudku, ako aj jeho odôvodnenie pôsobí, akoby sa súd snažil nariadiť otcovi, kedy a ako sa bude stretávať so svojimi deťmi, pritom úprava styku je najmä o úprave oprávnenia otca stretávať sa so svojimi deťmi. Súd sa úplne stotožnil s návrhom matky na úpravu styku aj počas prázdnin, a to bez ohľadu na tvrdenia otca, ako aj bez zohľadnenia akýchkoľvek jeho pracovných povinností. Namietol, že súd vôbec neodôvodnil, prečo jednotlivé položky

vynakladané matkou na maloleté deti považoval za primerané a odôvodnené potreby detí. Náklady na deti aj bez vydokladovania presahujú obvyklé nevyhnutné náklady, pričom odvolací súd v uznesení z 28.06.2022 č. k. 11CoP/178/2022-1466 určil nevyhnutné náklady na obe deti v sume 300 eur. Súd prvej inštancie ďalej ustálil celkové výdavky matky na sumu 747,86 eur, pričom medzi ne zahrnul aj výdavok na PHM, pričom matka nevlastní auto a požičiavanie auta od inej osoby nebolo žiadnym spôsobom preukázané. Namietol, že matka súdu nikdy nepredložila prvú zmluvu o hypotéke. Z nej by bolo jednoznačne preukázané, že hypotéka bola bankou poskytnutá na dom starej matky D. F. v O. O., a tiež týmto domom bola aj ručená. Matke, ktorá kúpu bytu v I. financovala z peňazí za predaj domu v M. F., v ktorom spoločne žili s otcom maloletých, a ktorý bol ich spoločným majetkom, súd v podstate uznal hypotéku, ktorú čerpala niekoľko rokov pred kúpou bytu v I.. Ak by sa počítalo len s nákladmi, ktoré uviedol súd, tak spolu za maloleté a matku by predstavovali sumu vo výške 1.989,23 eur, pričom matka dokonca deklarovala výdavky vo výške takmer 2.500 eur mesačne. Súd sa však vôbec nezaoberal tým, z čoho by matka mala pravidelne uhrádzať rozdiel medzi deklarovanými výdavkami a preukázaným príjmom zo strany matky. Namietol tiež, že pre súd mohla byť priemerná čistá mzda otca za obdobie od 11/2019 do 10/2020 podstatná v prípade, ak by rozhodoval o úprave výživného koncom roka 2020. Súd však poznal jeho mzdu od októbra 2020 do augusta 2021 v priemernej výške 1.600,43 eur a z nej mal aj vychádzať pri určení výživného za dané obdobie. V období od augusta 2021 do súčasnosti mal otec výšku priemernej mzdy 1.291,31 eur, teda za posledných dvanásť mesiacov pred rozhodnutím súdu a z tejto sumy mal súd vychádzať aj pri stanovení bežného výživného. Súdna prax sa ustálila na tom, že rodič je povinný prispievať na výživu všetkých svojich detí vo výške 20-30% zo svojho čistého mesačného príjmu. V tomto prípade by sa tak podľa skutočného príjmu otca za posledný rok táto mesačná suma mala pohybovať medzi 250-370 eur na všetky tri deti, pričom vzhľadom na vek maloletých detí je potrebné ponechať určitý priestor na možné zvyšovanie výživného pri zmene pomerov. Súd pri stanovení výšky výživného úplne diskriminoval tretie maloleté dieťa C. (4 a pol ročná), ktoré má otec so súčasnou manželkou. Uviedol, že on sám nemá ako ovplyvniť výšku nadčasov, keď práve v období pandémie mal otec, ako zamestnanec kritickej infraštruktúry, množstvo nadčasov a hlavne platenej pohotovosti. Otec si sám nemá ako zvyšovať alebo znižovať počet hodín platených nadčasov, a teda si sám nevie ani zvyšovať, ani znižovať výšku mzdy v položke nadčasy. Je vodičom generálneho riaditeľa A. N., E. a jeho pracovná doba kopíruje časový program jeho nadriadeného. Nemôže ísť na jeho ťarchu, že mu zamestnávateľ určuje odpracovať nižší počet nadčasových hodín a žiadnu platenú pohotovosť, ako to robil v minulosti. On sa nevzdal lepšieho zárobku, nevzdal sa lepšie platenej práce, ani žiadnym disciplinárnym previnením alebo ničím podobným si nespôsobil zrážky zo mzdy. Súd preto nemôže vychádzať z jeho potencionálneho príjmu, ktorý odôvodnil len na tom základe, že v minulosti tak už zarábala a táto potencionálna nemá žiadnu oporu vo vykonanom dokazovaní. Poukázal tiež na to, že procesný opatrovník na pojednávaní navrhol, aby výživné bolo určené s ohľadom na aktuálnu príjmovú stránku otca na mal. A. vo výške 170 eur a na mal. C. vo výške 130 eur. Z vyššie uvedených dôvodov považoval rozsudok súdu prvej inštancie za nedostatočne odôvodnený, bez dostatočného objasnenia skutkového stavu, a teda za nepreskúmateľný. Namietol tiež, že súd ho zaviazal k úhrade zročného výživného v plnej výške do dvoch mesiacov od doručenia rozsudku, čo nie je obvyklou praxou. Na základe toho žiadal, aby odvolací súd uznesením odložil predbežnú vykonateľnosť výrokov IV. a V. o zročnom výživnom.

5. K odvolaniu otca maloletých sa písomne vyjadrila matka detí, ktorá navrhla odvolanie otca v celom rozsahu zamietnuť. Otec maloletých sa účelovo odvoláva na svoje zamestnanie s výkonom práce v L. L., nakoľko z obrátov na výpisoch z účtov otca predložených súdu vyplýva, že otec sa zdržuje pravidelne počas týždňa aj v L.. Taktiež má otec maloletých manželku, ktorá v prípade jeho neprítomnosti môže zabezpečiť starostlivosť o maloleté deti do času od 15.00 do 18.00 hod., kedy údajne otec maloletých nedokáže zabezpečiť vyzdvihnutie maloletých zo školy. Otcovo tvrdenie je tiež v rozpore s čl. 5 jeho pracovnej zmluvy v znení dodatku zo dňa 14.05.2021, podľa ktorej týždenný pracovný čas otca je len 37,5 hodiny, ako aj z potvrdení otca, z ktorých vyplýva, že po zmene miesta výkonu práce z L. na L. L. (čím sa vzdal nároku na cestovné náhrady, ktoré mu boli dovtedy vyplácané) je hrubá mzda otca od 01.06.2021 len 1.180 eur brutto. Bola toho názoru, že súd správne určil preberanie detí zo školy o 15.00 hod., čím naopak zamedzil vzniku napätia medzi rodičmi, ktoré vzniká pri preberaní detí v bydlisku matky. Matka súhlasila na pojednávaní v roku 2021 s preberaním detí o 18.00 hod., keď jej to vtedajšia práca dovoľovala. Deti otca čakajú v škole každý nepárny piatok ako určil súd, pričom on si ich nepreberá (s výnimkou stretnutia 18.-20.11.2022 a dňa 22.12.2022, kedy na základe žiadosti otca sa staršia dcéra zúčastnila pohrebu starej matky zo strany otca). Otec odmietol jej návrh na striedavú starostlivosť, kde sa mohol sám podieľať na úhrade namietaných nákladov na maloletých. Namietla,

že ona nemohla počas súdneho konania hradiť logicky všetky náklady na maloleté deti, keď jej otec prispieval len na nevyhnutnú výživu a odmietal sa podieľať na všetkých nákladoch maloletých, preto hradila len tie nevyhnutné a urgentné náklady, na ktoré mala finančné prostriedky, resp. keď jej nejaké prostriedky požičala rodina alebo známy. K nákladom na PHM uviedla, že ona si auto požičiava buď od starej matky, sestry alebo iných známych a musí si hradiť sama náklady na pohonné hmoty. Ona si financovala kúpu bytu aj s vybavením a parkovacím miestom z finančných prostriedkov z jej účtu, na ktorý jej boli pripísané prostriedky z hypotéky a jej refinancovanie súviselo len s výhodnejšími podmienkami, na rozdiel od otca, ktorý svoj hypotekárny úver použil na splatenie viacerých úverov (aj spotrebný) a ešte si ho navýšil v 8/2021 na sumu 121.000 eur, čo odôvodnil opätovne rekonštrukciou bytu, pričom byt na Justičnej nadobudol od svojej matky za kúpnu cenu len vo výške 27.000 eur, avšak jeho kúpu nemohol uhradiť z refinancovaného úveru, keďže v čase, keď pôvodný úver čerpal, predmetný byt jeho matka ešte ani nevlastnila. Podľa doteraz predložených potvrdení zamestnávateľa otca je jeho čistý mesačný mzdový príjem 1.291 eur za posledných dvanásť mesiacov a vo výške 1.420 za posledných dvadsaťjeden mesiacov. Keďže je otec ženatý, príjem jeho manželky je súčasťou príjmu domácnosti a zvyšuje životnú úroveň otca. Čistý mzdový príjem manželky otca detí jeho podľa potvrdení za dvanásť mesiacov vo výške 2.046 eur (podľa potvrdení zamestnávateľa) a 2.122 eur (aj podľa výpisov z jej účtov). S ohľadom na preukázané pohyby na účtoch otca je preukázaný príjem otca za obdobie od 3/2020 do 12/2020 vo výške 3.400 eur mesačne. Otec si deti nezobral na Vianoce, ani na Silvestra napriek tomu, že matka s deťmi čakala v zmysle súdneho rozhodnutia dňa 26.12.2022 o 9.00 hod. v jej bydlisku v I., kde mala deti otcovi odovzdať. Otec deťom nedal na Vianoce žiadne darčeky a maloletej A. na otázku, či má pre nich nejaké darčeky, povedal, že nemá, lebo matke detí dlží veľké peniaze.

6. K odvolaniu otca sa písomne vyjadril procesný opatrovník, ktorý poukázal na svoje vyjadrenie na pojednávaní dňa 05.09.2022, keď nevyvlúčil v budúcnosti zmenu z osobnej starostlivosti u matky na striedavú starostlivosť rodičov v prípade, ak bude otec maloletých detí ochotný si nájsť prácu a pôsobisko výlučne v L., prípadne v Bratislavskom kraji. V otázke výšky výživného procesný opatrovník vychádzal z predložených listinných dôkazov od zamestnávateľa otca. Obom rodičom bolo v auguste 2022 navrhnuté výchovné opatrenie na Referáte poradensko-psychologických služieb.

7. Matka v doplnení odvolania poukázala na zmenu majetkových pomerov otca, ktorý zdedil po svojej matke byt č. XX na L. XX G. L. – N., pričom matka našla následne inzerát na prenájom predmetného bytu za 650 eur mesačne. Podľa jej názoru sa teda životná úroveň otca preukázateľne zvýšila a deti majú právo, aby sa podieľali na vyššej životnej úrovni otca. Súčasne matka uviedla, že cena potravín, ako aj energií od vyhlásenia prvoinštančného rozsudku vzrástla od 9/2022 do 1/2023 až o 5-10%, a teda aj náklady na uspokojovanie potrieb maloletých detí v súvislosti so zabezpečením ich stravovania, ako aj bývania v dôsledku toho vzrástli.

8. K vyjadreniu matky sa písomne vyjadril otec, ktorý poprel, že by sa účelovo odvolával na svoje zamestnanie s výkonom v L. L.. Sídlo generálneho riaditeľa sa nachádza v L. L., z toho dôvodu má aj on miesto výkonu práce v L. L.. Napätie medzi rodičmi je zapríčinené správaním matky voči otcovi. Odmietol tvrdenie matky, že s ňou odmieta komunikovať. Skutočnosť, že odmietol striedavú starostlivosť, má základ v jeho práci. Nesúhlasil s tvrdením matky, že neparticipuje na výchove maloletých. On svoje dcéry vychováva a venuje všetok svoj voľný čas. Naďalej trval na tom, že náklady vyčíslené matkou na maloleté deti sú neprimerane vysoké. Pripustil, že mu zomrela matka, po ktorej zdedil byt do podielového spoluvlastníctva spoločne so svojou sestrou. Predmetný byt nebol do dnešného dňa prenajatý, ani ponúknutý na prenájom. On sám zatiaľ nevie, ako bude ďalej nakladať s nehnuteľnosťou, nakoľko byt je predmetom podielového spoluvlastníctva, a teda nerozhoduje o nakladaní s ním sám. Tvrdenie matky o jeho zvýšenej úrovni v súvislosti so zdedeným bytom sú absolútne nepravdivé a jedná sa len o vymyslené tvrdenia. Otec má v súvislosti s bytom iba výdavky na jeho udržiavanie, ktoré ale musí v plnej miere znášať jeho sestra, nakoľko jeho finančná situácia mu neumožňuje podieľať sa na týchto výdavkoch. Matka detí by sa mala v prvom rade pozrieť na svoju životnú úroveň a na skutočnosť, že viackrát do roka chodí na dovolenky bez detí.

9. K vyjadreniu otca sa písomne vyjadrila matka maloletých, ktorá navrhla výživné určiť vo výške 350 eur na maloletú A. a 300 eur na maloletú C. s tým, že otcovi bude uložené platiť výživné i na tvorbu úspor, na maloletú A. vo výške 50 eur a na maloletú C. vo výške 30 eur mesačne. Uviedla, že nerozumie postoj otca, aké výhody mu prináša jeho pracovný pomer v L. L., ak je na jednej strane tak nízko ohodnotený, napriek tomu, že miesto výkonu práce má viac ako 200km vzdialené od svojho bydliska. Otec sa s deťmi

pravidelne nestýka, neprispieva nad rámec riadneho výživného, ani nekupuje deťom žiadne darčeky, neberie ich na dovolenky, ani s nimi nikam nechodí. Otec žije nad pomery, chodí na dovolenky so svojou manželkou a dcérou C., o ktorých sa deťom chváli, avšak ich odmieta zobrať so sebou. Otec zdedil značný majetok, o ktorom sa vo svojom stanovisku už nezmieňuje, a to značnú finančnú hotovosť, okrem polovice štvorizbového bytu v N., ktorý predáva za 238.000 eur, čo je evidentné z kontaktných údajov predávajúceho v predloženom inzeráte. Tvrdenia otca, že by ona chodila viackrát do roka na dovolenky, je nepravdivé. Doložila potvrdenia o ďalších nákladoch, ktoré vynaložila (lyžiarsky pobyt mal. C. 290 eur, škola v prírode mal. C. 255 eur, doučovanie na prijímačky z matematiky a slovenčiny mal. A. 2krát po 328,32 eur).

10. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolania boli podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenými osobami (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že odvolania majú zákonom predpísané náležitosti (§ 363 CSP), a že odvolatelia použili zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolaní (§ 65 a § 66 CMP), vychádzajúc zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie bez potreby zopakovania, či doplnenia dôkazov (§ 383, § 384 CSP a § 68 CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) s tým, že oznámil na úradnej tabuli a webovej stránke súdu miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že odvolania nie sú dôvodné.

11. Predmetom konania vedeného na súde prvej inštancie je úprava výkonu rodičovských práv a povinností k mal. A. a mal. C.. Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvej inštancie výrokom I. zveril mal. A. a mal. C. do osobnej starostlivosti, výrokom II. určil, že obaja rodičia budú zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok, výrokom III. upravil styk otca s maloletými deťmi, výrokom IV. otcovi uložil prispievať na výživu maloletej A. mesačne sumou vo výške 300 eur od 26.11.2020 tak, že už zročné výživné za obdobie od 26.11.2020 do konca mesiaca september 2022 vo výške 3.870 eur je povinný poukázať matke maloletých do dvoch mesiacov od doručenia rozsudku a výživné za ďalšie nasledujúce obdobie počnúc mesiacom október 2022 je povinný poukazovať matke maloletých vždy do 15. dňa mesiaca, ktorý predchádza mesiacu, na ktorý sa výživné poskytuje. Výrokom V. otcovi uložil od 26.11.2020 prispievať na výživu maloletej C. mesačne sumou vo výške 230 eur tak, že už zročné výživné za obdobie od 26.11.2020 do konca mesiaca september 2022 vo výške 2.498,33 eur je povinný poukázať matke maloletých do dvoch mesiacov od doručenia rozsudku a výživné za ďalšie nasledujúce obdobie počnúc mesiacom október 2022 je povinný poukazovať matke maloletých vždy do 15. dňa mesiaca, ktorý predchádza mesiacu, na ktorý sa výživné poskytuje. Výrokom VI. návrhy otca a matky vo zvyšku zamietol. O nároku na náhradu trov konania rozhodol výrokom VII. tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

12. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozsudku súdu prvej inštancie v časti úpravy styku (výrok III.), úpravy bežného a zročného výživného (výroky IV. a V.), zamietnutia návrhov vo zvyšku (výrok VI.) a v závislom výroku o nároku na náhradu trov konania (výrok VII.).

13. Keďže súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu vykonal dokazovanie potrebné na zistenie skutočného stavu veci, výsledky tohto dokazovania jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach dôkladne a správne vyhodnotil, pričom dospel k správnym skutkovým zisteniam a súčasne vec i správne právne posúdil a odvolací súd sa stotožňuje i s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP konštatuje správnosť jeho dôvodov. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od skutkových alebo právnych záverov súdu prvej inštancie odchýliť, a nemôže preto dať za pravdu odvolateľovi. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia dopĺňa iba nasledovné:

14. Odvolatelia okrem iného odvolanie odôvodnili tým, že súd im nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b/ CSP). Namietli, že súd svoj rozsudok riadne neodôvodnil, keď sa právne korektným a zrozumiteľným spôsobom nevyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré boli pre rozhodnutie podstatné a právne významné.

15. Právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Účelom odôvodnenia rozhodnutia je vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia

súdu prvej inštancie navyše musí byť aj dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v odvolacom konaní. Ak rozhodnutie prvoinštančného súdu neobsahuje náležitosti uvedené v § 220 ods. 2 CSP, je nepreskúmateľné.

16. Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné atribúty spravodlivého súdneho procesu, ktorá skutočnosť jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Z judikatúry tohto súdu vyplýva, že na taký argument strany sporu/účastníka konania, ktorý je pre rozhodnutie podstatný a rozhodujúci, sa vždy vyžaduje špecifická odpoveď (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998). Podľa konštantnej judikatúry Ústavného súdu SR (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04) „súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR je aj právo účastníka na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany; t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu“.

17. Odvolací súd po preskúmaní odôvodnenia napadnutého rozsudku dospel k záveru, že nemožno súhlasiť s názorom odvolateľov, že odôvodnenie napadnutého rozsudku je nepreskúmateľné vzhľadom na nedostatok dôvodov, nakoľko obsahuje základné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu. Súd v odôvodnení rozhodnutia nemusí dať odpoveď na každú otázku, každý argument účastníka, ale musí reagovať na tie, ktoré majú pre konanie podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzal do všetkých detailov konania uvádzanými účastníkmi. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každý jednu poznámku, či pripomienku účastníka, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty (porovnaj napr. rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 251/2004, III.ÚS 209/2004, II.ÚS 200/2009 a podobne).

18. Odôvodnenie napadnutého rozsudku podľa názoru odvolacieho súdu vyššie uvedenému zodpovedá, pričom je samozrejmé, že odvolatelia s niektorými skutkovými závermi súdu nesúhlasia. Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku jasne a výstižne vysvetlil, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty účastníkov, ktoré skutočnosti považoval za preukázané, a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, uviedol prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil.

19. Súd prvej inštancie sa v odôvodnení preskúmaného rozsudku vypořiadal so všetkou relevantnou argumentáciou účastníkov, ktorú vzniesli v priebehu prvoinštančného konania, dokazovanie vykonal v celom potrebnom rozsahu, jeho výsledky správne vyhodnotil a dospel k správnym skutkovým záverom, pričom vec i správne právne posúdil. Vyhodnotenie dôkazov súdom prvej inštancie je v súlade s výsledkami vykonaného dokazovania aj so zásadami formálnej logiky, pričom pri hodnotení dôkazov nemožno súdu vyčítať žiadne pochybenia, preto ani nemožno polemizovať s jeho skutkovými závermi, ktoré majú oporu vo vykonanom dokazovaní.

20. Prvoinštančný súd uviedol, prečo nepovažoval za v záujme maloletých ich zverenie do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, keď otec takúto formu starostlivosti o deti odmietol z dôvodu jeho zamestnania. Dôvodným preto bolo vzhľadom na zverenie maloletých do osobnej starostlivosti matky upraviť styk otca s deťmi, nakoľko obaja rodičia sú oprávnení a povinní podieľať sa na výchove svojich detí. Správne súd konštatoval, že v danom prípade nejde o prípad v zmysle § 25 ods. 2 veta za bodkočiarkou Zákona o rodine, pretože v prejednávanej veci otec nežiadal upraviť styk s tým, že sa na ňom dohodnú, ale matka trvala na úprave styku. Za správny považoval odvolací súd i rozsah úpravy styku otca s deťmi, ktorý rešpektuje záujem maloletých, pričom v podrobnostiach odvolací súd poukazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku (bod 55).

21. V zmysle súdom prvej inštancie aplikovaného ustanovenia § 75 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávnených detí, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného rodiča. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného rodiča prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

22. Z vyššie citovaného ustanovenia zákona vyplýva, že konkrétna výška výživného je ovplyvňovaná faktormi jednak na strane výživou oprávnených detí, a jednak na strane povinného v tomto prípade otca. Na strane oprávnených detí je potrebné skúmať ich skutočné odôvodnené potreby s ohľadom na zákonnú mieru povinnosti rodiča, ktorá je daná tým, že deti majú právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Oprávnené potreby detí pritom nezahŕňajú iba najzákladnejšie potreby, za ktoré sa považuje stravovanie, bývanie, obliekanie sa, ale aj širšie potreby, zdravotné, kultúrne, súvisiace s dochádzkou do školy, prípravou na budúce povolanie, strávenie voľného času, pričom tieto závisia predovšetkým od veku, zdravotného stavu, schopnosti živiť sa sám, schopnosti starať sa o seba a podobne. Medzi odôvodnené potreby nepatria len pravidelné mesačné výdavky, ale aj náhodné nepravidelné výdavky, napr. rôzne školské výlety, prípadne dovolenky a podobne. Na strane povinného rodiča sa tiež skúmajú jeho schopnosti, možnosti, majetkové pomery, počet vyživovaných osôb. Prihliadne sa najmä na jeho schopnosti, faktické príjmy, ale i na jeho možnosti, t.j. na to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosti, zručnosti, pracovné skúsenosti i situáciu na trhu práce. Súd je povinný prihliadať tiež na zárobkové možnosti povinného rodiča podľa príjmov z obdobia pred zmenou zamestnania vtedy, ak sa preukáže, že rodič sa vzdal bez vážneho dôvodu výhodnejšieho zamestnania alebo zárobku. V takomto prípade je súd povinný skúmať dôvody, ktoré ho viedli k strate na príjmoch alebo majetku.

23. Určenie výšky výživného je vždy výsledkom posúdenia vysoko individuálnych, jedinečných skutkových okolností každej prejednávanej veci, ktoré sú nezameniteľné s okolnosťami relevantnými v iných veciach, pretože kritériá na určenie rozsahu vyživovacej povinnosti (napr. schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného ako aj odôvodnené potreby dieťaťa a ďalšie) sú rozdielne v každej veci a odlišujú sa od prípadu k prípadu. Iný výklad by viedol k rozporu so záujmami dieťaťa, ktorému sa výživné priznáva (porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8 Cdo 50/2017). Každé jedno rozhodnutie o výživnom na dieťa je založené na riešení čisto individuálnych otázok, ktoré nemôže byť považované za pravidlo pre iné prípady (porovnaj rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Cdo 87/2017, 3 Cdo 226/2017). Pri posúdení a hodnotení zákonom ustanovených východísk na určenie výživného postupujú totiž sudy vždy diferencovane v každom konkrétnom prípade a nezotrvávajú na určitých striktných hraniciach (porovnaj rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8 Cdo 50/2017, 3 Cdo 88/2017). V takto individualizovanom rámci určovania konkrétnej výšky výživného zovšeobecnenie ani neprichádza do úvahy (porovnaj rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 226/2017, 4 Cdo 148/2019).

24. Súd prvej inštancie pri posudzovaní rozsahu vyživovacej povinnosti otca voči deťom postupoval na základe vyššie uvedených kritérií, riadne špecifikoval odôvodnené potreby detí, uviedol ako a na základe čoho ustálil tieto potreby so zohľadnením ich doterajšej životnej úrovne a životnej úrovne rodičov. Rovnako odôvodnil, prečo z jeho strany nedošlo k zohľadneniu niektorých nákladov na výživu detí. Súd uviedol ako posúdil pomery na strane rodičov, z akých ich príjmov a výdavkov vychádzal, a ako posúdil životnú úroveň matky a otca. Určenie konkrétnej výšky výživného pre každé z detí súd odôvodnil, pričom odôvodnenie je zrozumiteľné, v súlade s výsledkami vykonaného dokazovania aj so zásadami formálnej logiky, preto ani nemožno polemizovať s jeho skutkovými závermi, ktoré majú oporu vo vykonanom dokazovaní. Odvolací súd v podrobnostiach odkazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku (body 58.-63.).

25. Správne súd rozhodol i o zročnom výživnom otca od podania návrhu do rozhodnutia súdu, pričom zohľadnil výživné, ktoré otec v tomto období deťom zaplatil (body 64.-66.).

26. Za správny možno považovať rozsudok i v časti uloženia povinnosti otcovi zaplatiť zročné výživné do dvoch mesiacov od doručenia rozsudku, keď súd tento postup odôvodnil pomermi otca a potrebou skorej kompenzácie doterajšieho výpadku výživného (bod 67.). Nad rámec odvolací súd udáva, že i počas odvolacieho konania otec nadobudol ďalší nehnuteľný majetok, a teda zaplatenie zročného výživného spôsobom určeným súdom sa ho nemohlo/nemôže podstatným spôsobom dotknúť. Z uvedeného dôvodu odvolací súd považoval za nedôvodný návrh otca na odloženie vykonateľnosti rozsudku v tejto časti a vzhľadom na uplynutie času a rozhodnutie vo veci samej považoval za nehospodárne o tomto návrhu rozhodnúť.

27. Za správne považoval odvolací súd zamietnutie návrhu matky v časti uloženia povinnosti otcovi platiť výživné na tvorbu úspor, keď v podrobnostiach odvolací súd poukazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku (bod 68.).

28. Ďalšie argumenty účastníkov odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej za nerozhodné, keď i podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov, súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzanými stranami. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty strán (porovnaj napr. rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 251/2004, III.ÚS 209/2004, II.ÚS 200/2009 a pod.). Na ďalšiu argumentáciu účastníkov, už nespôsobilú ovplyvniť posúdenie veci a zachádzajúcu do zbytočných podrobností, s ktorou sa už vypořiadal v odôvodnení svojho rozhodnutia prvoinštančný súd, teda odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

29. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch III., IV., V., VI. a v závislom výroku VII. o nároku na náhradu trov konania podľa § 387 ods. 1 CSP z dôvodu vecnej správnosti potvrdil.

30. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP a § 52 CMP.

31. Senát krajského súdu uvedený rozsudok prijal pomerom hlasov 3:0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom, prípadne má možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).